สารบัญ

สา	เรบัญ		٧
คำ	หำ		xiii
คำ	เน้าฉร	บับปรับปรุงปี 2552	xvii
กิด	กติกร	รมประกาศ	xix
ภ		การค ันหาคำตอบเชิงศึกษาสำนึก - HEURISTIC SEARCH ธิบายสัญลักษณ์การค้นหาคำตอบเชิงศึกษาสำนึก	1
1	การ	ค้นหาแบบตาบู	
	Tabı	u Search	5
	1.1	แนวคิดพื้นฐานของ TS	
		Tabu Search Concept	7
	1.2	องค์ประกอบพื้นฐานของการค้นหาคำตอบแบบตาบู	
		Fundamental TS Structures	10
		รายละเอียดโครงสร้างของ TS	12
	1.4	การค้นหาแบบตาบูชนิดปรับตัวเองได้	
		Adaptive Tabu Search	25
	1.5	9 9	
	1.6	การประยุกต์ใช้งาน ATS: การระบุเอกลักษณ์เพื่อหาแบบจำลองของระบบ	
	1.7	बद्दा	41
		ย์ค่ำถาม	41
	เอกส	สารอ้างอิง	45
2	อัลก	าอริทึมการอบอ่อนจำลอง	
	Sim	ulated Annealing Algorithm	47
	2.1		
		Simulated Annealing Algorithm	48
	2.2	ตารางจัดการการอบอ่อน	51

	2.3	การประยุกต์ใช้งาน SA: การจดจำหน้าคนจากภาพดิจิตอล	53
		สรุป	
		ย์คำถาม	
	เอกส	สารอ้างอิง	63
		COS SOLO DE SESTIMANO DE COMPUTINO	~ F
์		ิ การคำนวณเชิงวิวัฒนาการ - EVOLUTIONARY COMPUTING ธิบายสัญลักษณ์การคำนวณเชิงวิวัฒนาการ	65
_		•	07
3		นติกอัลกอริทึม etic Algorithm	69
		euc Aigonum GA คืออะไร?	
		ขั้นตอนการทำงานของ GA	
		โครโมโซมประชากรและการเข้ารหัส	
	0.0	Population & Encoding Scheme	72
	3.4	การประเมินค่าความเหมาะสม	
		Fitness Evaluation	74
	3.5	การคัดเลือกสายพันธุ์	
		Selection	78
	3.6	ปฏิบัติการทางสายพันธุ์	
		Genetic Operation	82
	3.7	การแทนที่	
		Replacement	
	3.8	ซอฟต์แวร์ในการช่วยคำนวณ GA	86
	3.9	การประยุกต์ใช้งาน GA: การค้นหาสัมประสิทธิ์ของอนุกรมฟูริเยร์	91
	3.10	) การประยุกต์ใช้งาน GA: การค้นหาพารามิเตอร์สำหรับกระบวนการทำลายน้ำภาพดิจิตอล	99
		ิ สรุป	
	โจทย	ย์คำถาม	106
	เอกส	สารอ้างอิง	112
4	กลยุ	ุ ุทธ์วิวั ฒนาการ	
		utionary Strategies	113
	4.1	อัลกอริทึมกลยุทธ์วิวัฒนาการ	
		Evolutionary Strategies Algorithm	114
	4.2	รูปแบบโครโมโซม	
		Chromosome Representation	114
	4.3	การทำครอสโอเวอร์	
		Crossover Operator	115
	4.4	การทำมิวเทชัน	
		Mutation Operator	115
	4.5	การคัดเลือกสายพันธุ์ Selection Operator	
		Selection Operator	116
	4.6	กลยุทธ์วิวัฒนาการแบบ 1+1 (1+1)-ES	
		(1+1)-ES	117
	4.7	9	
		ย์คำถาม	
	เอกส	สารอ้างอิง	123

5	การโปรแกรมจีนเนติก			
	Genetic Programming	125		
	5.1 ตัวแทนโครโมโซม	405		
	Chromosome Representation	125		
		107		
	Fitness Function			
	5.3	197		
	5.4 ซอฟต์แวร์และแหล่งข้อมูลอื่นๆ			
	5.5 สรุป			
	โจทย์คำถาม			
	เอกสารอ้างอิง			
ภา	าค III เชาวน์ปัญญาเชิงเคลื่อนที่เป็นกลุ่ม - SWARM INTELLIGENC	E 141		
	คำอธิบายสัญลักษณ์เชาวน์ปัญญาเชิงเคลื่อนที่เป็นกลุ่ม			
	. de verde de l			
6	การหาค่าเหมาะที่สุดด้วยการเคลื่อนที่ของกลุ่มอนุภาค Particle Swarm Optimization	145		
	6.1 PSO อัลกอริทึม	145		
	PSO Algorithm	145		
	6.2 PSO แบบ <i>lbest</i>			
	6.3 พารามิเตอร์ของ PSO			
	PSO Parameters	148		
	6.4 การแปรผันของ PSO อัลกอริทึม			
	PSO Algorithm Variations	149		
	6.5 การประยุกต์ใช้งาน PSO: การคัดแยกกลุ่มสีสำหรับวิเคราะห์โรคในใบองุ่น .			
	6.6 PSO vs GA			
	6.7 สรุป			
	โจทย์คำถาม			
	เอกสารอ้างอิง			
7	การหาค่าเหมาะที่สุดด้วยคอโลนีมด	4.00		
	Ant Colony Optimization	169		
	7.1 แรงบันดาลใจจากธรรมชาติ			
	7.2 อัลกอริทึมของ ACO	1/1		
	7.3 คอโลนีมดกับการจับกลุ่มข้อมูล Ant Colony & Data Clustering	470		
	Ant Colony & Data Clustering			
	7.5 สรุป			
	7.5 ສູມ			
	โจทย์คำถาม	183		
	COTTO TO INDIVIDUAL CONTRACTOR CO			
ກາ	าค IV การเรียนรู้ด้วยเครือข่ายประสาทเทียม - LEARNING BY ART	TEICIAL NEUDAL		
	TM IV การเรยหรูพายเพรอบายบระสาทเทยม - LEARNING BY ART	185		
	คำอธิบายสัญลักษณ์การเรียนรู้ด้วยเครือข่ายประสาทเทียม			

8	เครือ	อข่ายประสาทเทียมเบื้องต้น	
	Artif	ficial Neural Network Overview	191
	8.1	การแบ่งชนิดของเครือข่ายประสาทเทียม	. 193
	8.2	เครือข่ายประสาทเชิงชีววิทยา	
		Biological Neural Network	. 195
	8.3	ตัวอย่างการประยุกต์ใช้งาน ANN	. 198
	8.4	จุดเด่นของ ANN	. 202
	8.5	้ สถาปัตยกรรมของเครือข่ายประสาทเทียม	
		Neural Network Architechture	. 203
	8.6	สถาปัตยกรรมเครือข่าย	
		Network Architecture	. 207
	8.7	กฎการเรียนรู้	
		Learning Rule	. 212
	8.8	สรุป	. 214
		ข์คำถาม	
		สารอ้างอิง	
9		เรียนรู้ของเครือข่ายเพอร์เซ็พตรอน	
		ceptron Learning	221
	9.1		. 222
	9.2	กฎการเรียนรู้แบบเพอร์เซ็พตรอน	
		Perceptron Learning Rule	
	9.3	ข้อจำกัดของเครือข่ายเพอร์เซ็พตรอน	
	9.4	การปรับแต่งกฎการเรียนรู้แบบเพอร์เซ็พตรอน	
	9.5	สรุป	
	โจทย	ย์คำถาม	. 230
	เอกส	สารอ้างอิง	. 235
10	)การเ	เรียหรู้แบบเฮ็บเบียน	
		bian Learning	237
		! กฎการผกผันเทียม	
		Pseudoinverse Rule	. 240
	10.3	ง การปรับแต่งกฎการเรียนรู้แบบเฮ็บเบียน	
		นการประยุกต์ใช้กฎการเรียนรู้แบบเฮ็บเบียน: การจดจำรูปแบบ	
		5 สรุป	
		ย์คำถาม	
		สารอ้างอิง	
11	การเ	เรียนรู้แบบวิโดร์-ฮอฟฟ์	
		row-Hoff Learning	251
		เครือข่าย ADALINE	. 251
	11.2	2 ADALINE เดียว	
		Single ADALINE	. 252
	11.3	ร กฎการเรียนรู้ของวิโดร์ว-ฮอฟฟ์	
		Widrow-Hoff Learning Rule	. 252
	11 4	MADALINE	. 257

11.5 การประยุกต์ใช้งานการเรียนรู้แบบวิโดร์-ฮอฟฟ์: การตัดออกสัญญาณรบกวนเชิงปรับตัว 11.6 สรุป	
โจทย์คำถาม	
12การเรียนรู้แบบแพร่กลับ	
Back-Propagation Learning	275
12.1 เครือข่ายหลายชั้น	
Multilayer Feedforward Network	275
12.2 อัลกอริทึมแพร่กลับ	
Backpropagation Algorithm	277
12.3 การประยุกต์ใช้งานการเรียนรู้แบบแพร่กลับ: การประมาณค่าฟังก์ชันด้วยเครือข่ายแบบแพร่กลับ .	282
12.4 วิเคราะห์การใช้งานเครือข่ายแบบแพร่กลับ	
12.5 การปรับแต่งอัลกอริทึมการเรียนรู้แบบแพร่กลับ	287
12.6 สรุป	
โจทย์คำถาม	295
เอกสารอ้างอิง	301
13การเรียนรู้แบบแข่งขัน	
-	303
13.1 เครือข่ายโคโฮเนน	
Kohonen Network	303
13.2 การเรียนรู้แบบแข่งขัน	
Competitive Learning	306
13.3 การเชื่อมต่อด้านข้างแบบป้อนกลับในเครือข่ายโคโฮเนน	
Lateral Feedback Kohonen Network	311
13.4 แผนผังคุณลักษณะการจัดการตัวเอง	
Self-Organizing Feature Map	312
13.5 การเรียนรู้เวกเตอร์ควอนไทเซชั่น	
Learning Vector Quantization	315
13.6 การประยุ [๊] กต์ใช้งาน SOFM: การจัดกลุ่มการไหลของแสง	318
13.7 สรุป	
โจทย์คำถาม	324
เอกสารอ้างอิง	327
14การเรียนรู้ด้วยตนเองโดยทฤษฎีเรโซแนนซ์แบบปรับตัว	
•	329
14.1 เครือข่าย ART พื้นฐาน	
14.2 ทวิบถเสถียรภาพ/สภาพพลาสติกของ Grossberg	
14.3 เครือข่าย ART-1	
14.4 เครือข่าย ART-2	341
14.5 วิเคราะห์เครือข่าย ART	342
14.6 การประยุกต์ใช้งาน ART: ระบบติดตามพาหนะบนถนน	
14.7 สรุป	348
โจทย์คำถาม	
เอกสารอ้างอิง	

15การเรียนรู้ของเครือข่ายฟังก์ชันฐานรัศมี	
Learning of Radial Basis Function Network	353
15.1 สถาปัตยกรรมของเครือข่าย RBF	353
15.2 การฝึกสอนเครือข่าย RBF	355
15.3 สรุป	362
โจทย์คำถาม	
เอกสารอ้างอิง	369
ภาค V ปัญญาเชิงคำนวณแบบผสม - HYBRID COMPUTATIONAL INTELLIGENCE	371
คำอธิบายสัญลักษณ์ปัญญาเชิงคำนวณแบบผสม	
16การจำแนกด้วยเครื่องเวกเตอร์เกื้อหนุน	
Classification by Support Vector Machines	375
16.1 ระนาบเกินคั่นเหมาะที่สุด	
Optimal Separating Hyperplane	
16.2 การโปรแกรมกำลังสองเพื่อหาระนาบ ${f w}$ และ b	
16.3 การฝึกสอน SVM ในปริภูมิลักษณะมิติสูง	
16.4 การจำแนกข้อมูลแบบหลายคลาสด้วย SVM	387
16.5 การประยุกต์ใช้งาน SVM: ระบบการจำแนกเครื่องมือทันตแพทย์ด้วยภาพแบบอัตโนมัติ	388
16.6 การประยุกต์ใช้งาน SVM: ระบบตรวจจับคนเดินถนนในภาพ	
16.7 การประยุกต์ใช้งาน SVM: การจำแนกประเภทของโรคใบองุ่น	
16.8 สรุป	
โจทย์คำถาม	
เอกสารอ้างอิง	405
17ระบบผู้เชี่ยวชาญแบบฐานกฎ	
Rule-Based Expert System	407
17.1 เทคนิคการแทนข้อมูลความรู้ด้วยกฎ	
17.2 องค์ประกอบหลักของระบบผู้เชี่ยวชาญ	409
Inference Techniques	412
17.4 การแก้ปัญหาข้อขัดแย้ง	420
17.5 สรุป	
โจทย์คำถาม	423
เอกสารอ้างอิง	425
18ฟัชชีลอจิก	
Fuzzy Logic	427
18.1 ฟัชซีเซต	
18.1 พชชเชต Fuzzy Sets	432
10.2 ฟิงโบนิเลม เปโ	
Membership Function	435
18.3 ตัวแปรภาษา	
Linguistic Variable	438
Fuzzy Set Operations	440

18.5 กฎของพัชชี	
w .	46
18.6 การอนุมานพัชซี	
Fuzzy Inference	
18.7 การประยุกต์ใช้งานพีซซีลอจิก: การจับกลุ่มข้อมูลด้วย Fuzzy C-Means	
โจทย์คำถาม	
เอกสารอ้างอิง	71
19ปัญญาเชิงคำนวณแบบผสม	
Hybrid Computational Intelligence 47	'3
19.1 ระบบผู้เชี่ยวชาญและเครือข่ายประสาทเทียม	
Expert System vs Artificial Neural Network	74
19.2 ฟัชซีลอจิกและเครือข่ายประสาทเทียม	
Fuzzy Logic vs Artificial Neural Network	30
19.3 ระบบอนุมานพัชซีและเครือข่ายประสาทเทียม	
Fuzzy Inference System vs Artificial Neural Network	37
19.4 การคำนวณเชิงวิวัฒนาการและเครือข่ายประสาทเทียม	
Evolutionary Computation vs Artificial Neural Network	97
19.5 ตัวควบคุมแบบนิวโร-ตาบู-ฟัชซี	
Neuro-Tabu-Fuzzy Controller	
โจทย์คำถาม	
เอกสารอ้างอิง	)9
ศัพทานุกรม 51	1
ครรชนี	5

